

PRUNELLA

ZPRAVODAJ OBLASTNÍ ORNITOLOGICKÉ SEKCE
PŘI SPRÁVĚ KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO
PARKU VE VRCHLABÍ

1/1975

ROČNÍK I.

Prvé číslo zpravodaje *P r u n e l l a* vychází po desetiměsíční činnosti Oblastní ornitologické sekce, ustavené 23.I.1975 při Krkonošském muzeu Správy KRNAP ve Vrchlabí. Jeho cílem je informovat členy sekce a širší veřejnost o ornitologickém dění v Krkonoších, o činnosti sekce, o zajímavých pozorováních a nálezech a pod. Má pomáhat stmelit řady všech zájemců, kteří jsou soustavněji činní v ornitologii a spolupracují se Správou KRNAP při průzkumu a ochraně krkonošské avifauny. Toto první číslo bylo sestaveno při příležitosti zahájení výstavy Zvířena Krkonoš v sále vrchlabského zámku, v dalších letech bude vycházet 2 x ročně.

Název zpravodaje byl zvolen podle latinského rodového jména význačného krkonošského ptáka pěvušky podhorní, *P r u n e l l a collaris*. Tento skvost naší horské přírody se vyskytuje jen v malém počtu v nejvyšších skalnatých partiích Krkonoš, především přímo na vrcholu Sněžky. Je to jediný, typický alpský prvek naší avifauny, který se nejbližší Krkonoším vyskytuje pravidelně až v Karpatech a v Alpách. Zaslouhuje bedlivé pozornosti a ochrany, neboť její existence může být neuváženými zásahy se strany člověka vážně ohrožena.

Povinnosti a práva členů Ornitologické sekce

Člen ornitologické sekce je povinen :

1. Všeestranně chránit přírodu Krkonoš
2. Informovat Správu KRNAP o svých pozorováních a nálezech
3. Podílet se podle svých možností na úkolech, které jsou Správou KRNAP zadávány v oboru ornitologie k řešení

Člen ornitologické sekce má právo na :

1. Bezplatný vstup do Krkonošského muzea ve Vrchlabí
2. Pravidelnou bezplatnou distribuci zpravodaje sekce *Pru-nella* a časopisu Správy KRNAP Krkonoše
3. Další náležitosti /jízdné, vybavení pomůckami a pod./, pokud souvisejí s uloženými úkoly a jsou předem schváleny Správou Krkonošského národního parku.

RNDr. Petr Miles

HISTORIE A SOUČASNOST KRKONOŠSKÉ ORNITOLOGIE

Začátky ornitologických výzkumů v Krkonoších lze zaznamenat spolu s rozvojem ostatních přírodních věd již od XVII. století. Ve Slezsku, kam náležela i polská část Krkonoš, vyhotovil první soupis fauny včetně ptáků v díle *Theriotropeum Silesiae* již v r. 1603 lékař a učenec z Jelení Hory CASPAR SCHWENCKFELD. V této i v následujících publikacích četných dalších autorů však byly uváděny poznatky ještě značně neúplné.

První zevrubný výzkum avifauny Krkonoš uskutečnil v první polovině minulého století CONSTANTIN LAMBERT GLOGER (1803 - 1863), který též podrobně zaznamenal výskyt ptáků v různých nadmořských výškách^{1/}. Mnohé konkrétní ornitologické poznatky z Krkonoš publikoval v témže období TOBIAS R. Ze známých ornitologů druhé poloviny minulého století zaznamenal četné poznatky ze svých cest do Krkonoš HOMEYER. Velmi známá a v odborném tisku často uváděná byla v minulém století Kablíkova sbírka českého ptactva (manžela věhlasné botaničky Josefina Kablíkové), převezená později z Vrchlabí do gymnazií v Jičíně, Brandýše nad Labem a Trutnově. Na jejím pořizování a doplňování měl aktivní podíl ANTON FIERLINGER (1812 - 1893), který byl s ptactvem Krkonoš z dob svého pobytu ve Vrchlabí blíže seznámen. Nálezová data z katalogu této sbírky, obsahující 240 druhů o 562 kusech získaných v r. 1833-1845 a doplněná u některých druhů i dalšími faunistickými údaji, publikoval v r. 1936 HOUBA.

Ptactvo však měli v lásce především prostí krkonošští horalé. Jak shodně píše řada tehdejších autorů, návštěvníky Krkonoš upoutávalo veliké množství vyvěšených ptačích budek, které nechyběly snad u žádného selského stavení či horské boudy. AMERLING, autor prvního českého soupisu ptactva, napsal v r. 1852 dokonce výslovně, že vyvěšování budek je v Čechách zvykem Krkonošanů. Je zřejmé, že pro chudé obyvatele hor, často od slunka do slunka pracující.

1/ Úplné citace prací jednotlivých uváděných autorů budou publikovány v *Opera corcontica* (sborník vědeckých prací z Krkonoš).

cích a tkalcovských stavů, byl hvízdající špaček u budky nebo čížek či hřivka v kleci milou společností, zpříjemňující jeho krušný život. O oblibě, jaké se těšila ornitologie v Krkonoších již v této době, svědčí skutečnost, že když v r. 1869 podnikl studijní cestu do Krkonoš tehdejší čelný představitel ornitologické vědy Rakouska-Uherska VIKTOR RITTER TSCHUSI zu SCHMIDTHOFEN, vstoupili s ním jen ve Špindlerově Mlýně ihned v kontakt tři místní zájemci a vlastníci ornitologických sbírek - lesníci SMETÁČEK a PAZAL a učitel a preparátor SEIFERT. Také v celostátní síti faunologických pozorovatelů, kterou TSCHUSI zorganizoval, byli zastoupeni zpravodajové z oblasti Krkonoš - FUKAREK ze Špindlerova Mlýna, SIKULA z Vrchlabí a DEMUTH z Bohuslavic u Trutnova. Rovněž VLADISLAV ŠÍR (1830-1889), pracující na ornitologickém výzkumu Čech, měl několik zpravodajů z Vrchlabí a dalších částí Krkonoš, údaje jimi sdělované však byly velmi nestejně kvality. Některé faunistické nálezy z Krkonoš uvedl ve svých dílech významný český zoolog ANTONÍN FRIČ (1832-1913).

Na konci XIX. a počátkem XX. století zpracovali nejúplněji krkonošskou avifaunu SCHNEIDER a FRIEDRICH. Jejich práce podávají ucelený obraz o výskytu a rozšíření ptactva na přelomu našeho století a umožňují názorné srovnání se současností. Z polské strany Krkonoš publikoval v letech 1886-1926 mnohé výsledky vlastních padesátiletých pozorování i údaje o přírůstcích bývalé SCHAFFGOTSCHOVY sbírky ptactva kustod této sbírky MARTINI. Řadu zajímavých údajů v krkonošské oblasti uvedl PRAŽÁK (1893, 1894), proslulý v Evropě zejména svými prvními systematickými pracemi. Některá podvodná sdělení, která publikoval, však byla veřejně odhalena a tím uvedeny veškeré jeho práce v pochybnost.

V pozdějším období zkoumal podrobně zviřenu Krkonoš a celé ho Slezska profesor vřatislavské university, významný evropský

zoogeograf FERDINAND PAX, který této problematice věnoval dvě obsáhlá knižní díla (1921, 1925). V prvním z nich (Tierwelt Schlesiens) zpracovává podrobně též historii zoologických a ornitologických výzkumů ve Slezsku, ve druhém (Wirbeltierfauna von Schlesien) uvádí souhrn všech poznatků, kterých bylo při výzkumu slezské i krkonošské vertebrátfauny dosaženo. Obsahem bibliographischer Schlesiens Zoologie (PAX F., TISCHLERER H. 1930 a PAX 1935) je též vyčerpávající starší krkonošská ornitologická bibliografie. Významný příspěvek k poznání ptactva Krkonoš v hnízdním období napsal v r. 1923 MAYHOFF. Ornitologické práce z Krkonoš publikují (především ve spolkovém časopise Mittheilungen des Vereins schlesischer Ornithologen) také DRESCHER, EXNER, JAROSCHEK, KRAMPITZ, LAMPRECHT, SCHLOTT aj. Mezi známé sběratele a znalce ptactva vysokých poloh Krkonoš náleželo několik generací Bönschů, bývalých majitelů Luční boudy. Jejich zajímavá sbírka, sestávající z velké části z ptáků, kteří zahynuli při přeletu krkonošských hřebenů v době tahu, však byla zničena při požáru Luční boudy. Mnozí autoři (BÖNSCH, DEDIDIUS, FRIDRICH, LAMPRECHT, PAX aj.) uváděli z této sbírky pozoruhodné nálezy a FLÉGL zveřejnil v r. 1953 zachovalé, ale mnohdy málo konkrétní ornitologické poznatky Bönschů v r. 1953 v Přírodovědných zprávách z Krkonos.

Čeští ornitologové Krkonose v období mezi dvěma světovými válkami vcelku míjeli, jak tomu nasvědčují pouze krátké nálezové zprávy (ČERNÝ, MUSÍLEK, TICHÝ, TRDLICA, ZLATNÍK aj.) či zmínky o ptactvu Krkonoš v souborných dílech větších (HENDRYCH, JIRSÍK, MUSÍLEK, STRACHOTA, WAHL atd.). O četných výsledcích kroužkování ptáků v oblasti Krkonoš se zmiňují BORČÍK, JIRSÍK a KADLEC, MUSÍLEK a ŠPLÍCHAL.

Po obsazení našeho pohraničí vzniká na Zlatém návěsí polární výzkumná stanice (současné Jestřabí boudy), kterou vedli známí po-

lární badatelé HERDEMERTEN a ornitolog KNOSPFL. Stanice se zabývala možnostmi aklimatizace polární zvířeny v Krkonoších, zejména research loveckého (*Hierofalco gyrfalco*) a sledovala i závažné cíle ochrannářské - měla se stát i správním centrem krkonošských rezervací. Postupně však byla stanice plně zapojena do válečného úsilí hitlerovského Německa a vykonávala zejména meteorologickou službu. Její pracovníci byli později vysíláni ve službách německé armády do polárních krajín, kde před koncem války KNOSPFL zahynul.

Po osvobození naší republiky v r.1945 nastává i v Krkonoších nová etapa rozmachu přírodovědného bádání, na kterém se podílí celá řada místních i externích pracovníků. O přední ornitologickou novinku, prvý nález hnízdicích kulíků hnědých od r.1903, se zasloužil v r.1946 MAŘAN. Souhrnou ucelencu informaci o ptactvu Krkonoš napsal v r.1948 ČERNÝ, v jeho sděleních však zpravidla chybí konkrétní data o výskytu jednotlivých druhů. Obdobnou práci, doplněnou o některé nové poznatky, napsal ČERNÝ v r.1969 ve sborníku Příroda Krkonošského národního parku (FANTÁ a coll. 1969).

O krkonošské zvířeně a ptactvu píší rovněž TYKAČ, OBENBERGER a DOSTÁL, jejich práce však ve své ornitologické části nepřinášejí vcelku nic nového a jsou málo konkrétní. Podrobněji se speciálně problematikou horských a tzv. "boreoalpinních" druhů ptáků, zabývali HANZÁK a HUDEC. Této problematice jsou blízké vzorové monografické studie, týkající se výskytu nejpozoruhodnějších zástupců krkonošské avifauny - kulíka hnědého, dřemlíka tundrového, kosa horského, hýla rudého a čečetky zimní, které uveřejnil německý ornitolog HEYDER. Umenovaný autor v nich podrobil dosavadní nálezkové zprávy a pozorování starších autorů velmi preciznímu kritickému rozboru.

Řadu nových pozorování z Krkonos, jak vlastních, tak především těch, které sdělil STANĚK z Trutnova, zaznamenává ve svých

racích JIRSÍK. O prvním hnízdění čaja černého na Rýchorách informují rovněž FLÉGL a ŠABACKÝ a VESELÝ. STANĚK napsal zajímavý příspěvek o výskytu dravců a sov na území Krkonošského národního parku, jeho mnohé pozoruhodné nálezy však nejsou dostatečně doloženy. Početný je soubor prací o tetřevovitých ptácích. Autoři (TALPÁČEK, FLÉGL, KOSTROŇ a HROMAS, TRDLICA, VESELÝ, VRBKA) v nich vesměs poukazují na pokračující pokles současných početních stavů a navrhují i nezbytná ochranná opatření. KLÍMA a URBÁNEK jsou autory obšírné ekologické studie o linduskách v Krkonoších, pozdějšími pracemi KLÍMA dosavadní znalosti o lindušce luční dále rozšířil. Řadu údajů z Krkonoš publikují v monografické práci o lindušce horské ČERNÝ, FIČMAN a PIVOŇKA. Autory dalších, většinou krátkých nálezových zpráv z Krkonoš jsou BÁRTA, BERGR, BONSCH, ČÁBERA, FLÉGL, GAISLER, NEVRILÝ a ŠÍR, GRŮZ, HLAVATÝ, HOLUBEC, HUMŇAL, JIRMAN, NEVRILÝ a GAISLER, NĚMEC, OUZKÝ, OUZKÝ a MILES, PAVELKA, PILOUS, ŘÍHA, SCHMIDT, SKLENÁŘ, SVOBODA, ŠABACKÝ, ŠTĚTKA, URBÁNEK, VÁCLAV, VÁŠÍČEK, VOZSEĎÁLEK, VRBKA a WEBER. V blízké podkrkonošské oblasti popisuje populární formou své ornitologické poznatky ZLATNÍK; KADLEC a BAŠOVÁ a KADLEC uvádějí v Kroužkovacích zprávách Čs. ornitologické společnosti zpětné nálezy ptáků kroužkovaných v Krkonoších. O novějších výsledcích kroužkování v oblasti Krkonoš píše i HLAVATÝ, RÁDRA, OUZKÝ s MILES. Publikované zprávy z členských ornitologických exkurzí do Krkonoš, obsahující i zajímavá ornitologická pozorování, podali HANZÁK a POJKAR. Autor tohoto příspěvku publikoval, kromě nálezových zpráv a populárně odborných článků, studii o proměnlivosti tělesné váhy zvonka zeleného a 3 příspěvky ryze ochranné.

Na polské straně Krkonoš upozorňují v r. 1961 na faunistické zvláštnosti polských Krkonoš NOCKIEWICZ, SEMERAT a SCHARSKI. Jejich údaje o ptactvu jsou sice jen obecné a nekonkrétní, autoři však při příležitosti vzniku polského Krkonošského národního parku předkládají podnětné návrhy na ochranu hnízdišť horských ptáků

a na zřízení ornitologických stanic pro výzkum tahu ptáků přes krkonošské hřebeny. Dosud nejintenzivnější ornitologický výzkum uskutečnil na polské straně Krkonoš DYRCZ. Zejména jeho poslední ucelená práce (Ptaki polskiej czesci Karkonoszi), nemající dosud v Krkonoších obdoby, výrazně přispěla k upřesnění dosavadních vědomostí o rozšíření, biologii a ekologických nárocích zde žijících druhů ptáků a přinesly základní nové poznatky o jejich kvantitativním zastoupení v jednotlivých životních prostředcích. V rámci mezinárodní výzkumné ornitologické akce Baltic uskutečnil v r. 1971-73 DYRCZ se svými spolupracovníky (MRUGASIEWICZ a j.) rozsáhlé podzimní odchvy ptactva při jejich přeletech přes krkonošské hřebeny (odchyceno skoro 4000 ptáků), jejichž výsledky však dosud nebyly publikovány. Zajímavou nálezovou zprávu o letním výskytu budníčka horského v polských Krkonoších uvádí TOMIALOJCZ, jiné nálezové zprávy sdělili např. DESSELBERGER, SOKOLOWSKI a WYDMUCH.

Centrem ornitologické činnosti se po 2. světové válce stává v české části Krkonoš Krkonošské muzeum ve Vrchlabí, ve kterém byly postupně shromážděny i nejcennější přírodovědné (a i historické a národopisné) hodnoty regiona. Zde je na místě vzpomenout i historie bývalé přírodovědecké sekce a ornitologického kroužka, na jejichž tradici hodláme navázat.

3.IV. 1953 byla z podnětu vedoucího Krkonošského muzea E. Flégla ustavena ve Vrchlabí Přírodovědecká sekce, jejíž nejpřednější složkou se stala ornitologové (FLÉGL, HOLUBEC, HLAVATÝ, NĚMEC, KOLÁŘ, LIBNAR aj.). Během svého čtyřletého působení uskutečnila sekce 14 společných schůzek, konaných za účasti až až devatenácti členů, ze kterých byly zhotoveny podrobné zápisy. Její velkou zásluhou bylo rovněž vydání osmi čísel cyklostylovaných Přírodovědeckých zpráv z Krkonoš, ve kterých jsou publikovány mnohé ornitologické poznatky a zkušenosti. Odborné zaměření sekce však bylo zřejmě příliš široké, což vedlo později k ochrnutí její koordinované činnosti. Druhé období organizované činnosti krkonošských ornitologů započalo 14.IX. 1962, kdy se při Krkonošském muzeu ve Vrchlabí vytvořil vyhraněný ornitologický kroužek. Jeho členy se stali m. j. FLÉGL, KOLÁŘ, LIBNAR, NĚMEC a OUZKÝ z Vrchlabí, ŠPAČEK a NOVOTNÝ ze Špindlerova Mlýna a STANĚK z Tratnova. V pracovní náplni kroužku, vypracované jeho vedoucím E. FLÉGLEM, bylo navrženo 30 programových úkolů. Mnohé vytýčené cíle byly velmi podnětné a perspektivní, některé z nich však v té době přesahovaly rámec daných

možností. Kroužek navázal kontakt s MNV ve Vrchlabí, s místními školami a Domem pionýrů a mládeže, ustavení kroužku bylo rovněž oficiálně oznámeno do Národního muzea v Praze. Bylo započato s vydáváním propagačních ochranných ornitologických letáků, s organizovaným kroužkováním ptactva 2/, s výrobou a rozvěšováním ptačích budek, se zimním příkrmováním ptáků, se záznamy fenologických dat, byla získávána odborná literatura, na školách se rozvíjela činnost s mládeží, sledovaly se výskyty vzácných druhů ptáků, byl postaven pozorovací posed na největším vrchlaběském rybníku, atd. - konalo se tedy mnohé z toho, oč v současnosti usiluje Správa Krkonošského národního parku. Postupně se ornitologický kroužek rozrostl až na 22 členů a stal se jediným takto organizovaným přírodovědným sdružením v celé krkonošské oblasti. Poslední členská schůze se uskutečnila 1.IV. 1964 s čelným představitelem vznikající Správy KRNAP a byly při ní přediskutovány zejména možnosti vzájemné pomoci a spolupráce. Následující události však přispěly k tomu, že další činnost kroužku nepokračovala. Došlo k přímému připojení Krkonošského muzea ke Správě KRNAP a tím postupně k omezení samostatné působnosti jak Krkonošského muzea, tak i ornitologického kroužku. Část členů kroužku vstoupila sice do nově vytvořeného Sboru dobrovolných strážců KRNAP, zde se však ornitologie stala jen okrajovou záležitostí bez možnosti dalšího rozvoje. K plné obnově organizované ornitologické činnosti na kvalitativně vyšší základě došlo až 23.I. 1975, kdy byla za účasti třiceti členů ustavena Oblastní ornitologická sekce při Krkonošském muzeu Správy KRNAP ve Vrchlabí.

2/ Kroužkovatelé ptáků, jejichž činnost je řízena Kroužkovací stanicí Čs. společnosti ornitologické v Praze, se vždy mimořádně aktivně podíleli na ornitologickém výzkumu v oblasti Krkonoš. Svědčí o tom i celkový počet dosud okroužkovaných ptáků, který na naší straně Krkonoš činí již asi 28 tisíc ex. ve 117 druzích. Od většiny dřívějších a všech novodobých vyplněných kroužkovacích seznamů, odesílaných do centrální Kroužkovací stanice v Praze, jsou v Krkonošském muzeu ve Vrchlabí shromážděny jejich kopie nebo přisy, které zde tvoří cennou regionální kartotéku v oblasti Krkonoš okroužkovaných ptáků.

Přírodovědná sekce i pozdější ornitologický kroužek scházel v oblasti Krkonoš svoji kladnou úlohu, jak při rozvoji ornitologie, tak i přírodovědného bádání všeobecně a je na místě zmínit se o práci a dosažených výsledcích některých z jejich členů. Nelze opomenout ani prvních průkopníků kroužkování ptáků v Krkonoších, kteří svoji aktivní ornitologickou činnost zahájili již před 2. světovou válkou.

ALOIS RADDA (1884-1960), lesník, sloužil ve státním plesní ornitologické službě na bývalém Jilemnickém panství hraběte Harracha. Začal se již před 2. světovou válkou jedním z nejaktivnějších kroužkovatelů v naší republice. V roce 1938 byl kupř. podle celkového počtu okroužkovaných ptáků na 2. místě v celé tehdejší ČSR. Ve své ornitologické činnosti pokračoval až do své smrti a jeho výzkum věnoval Krkonošskému muzeu ve Vrchlabí pečlivě vedené roční zprávy, čítající vcelku 5955 okroužkovaných ptáků v 69 druzích, encyklopedické pozorování a cenná zpětná hlášení.

JINDŘICH VODIČKA (1897-1969), úředník z Jilemnice, konal své pozorování a odchvy v letech 1935-1945 v místě svého bydliště v blízkém okolí. Okroužkoval celkem 1538 ptáků v 57 druzích a když později aktivní ornitologické činnosti zanechal, získal za svou dobu několik pozoruhodných zpětných hlášení. Krátce před smrtí zanechal veškerou svoji ornitologickou dokumentaci Krkonošskému muzeu ve Vrchlabí.

EMIL FLÉGL (1902), v r. 1945-1969 národní správce a později ředitel Krkonošského muzea ve Vrchlabí, je příkladem všestranného muzejního regionálního pracovníka. Ačkoliv se zabývá především studiem historie dělnického hnutí a KSČ v oblasti Krkonoš, v některém období svého působení v krkonošském muzeu věnoval značné úsilí rozvoji přírodovědné badatelské činnosti a stál v čele z jeho podnětu založené Přírodovědné sekce a Ornitologického kroužku. Již od r. 1938 zveřejňoval v časopisech Novopackého Krkonošský obzor (1939) články z různých úseků přírodních věd. V r. 1941 napsal populární zprávu o Aloisu Raddovi a dalších úspěšných kroužkovatelích z oblasti Krkonoš (Alois Radda, známý kroužkovatel ptactva - Beseda II, č.2:21). Redigoval vlastivědné sborníky Horské prameny (1937-1948), Přírodovědecké zprávy z Krkonoš (1953-54) a Od pramenů Labe a Úpy (1955-56), ve kterých se nacházely i ornitologické příspěvky. Kromě rozsáhlé publikační činnosti z jiných oborů publikoval 15 menších příspěvků s ornitologickou tematikou, většinou nálezových zpráv, které se vyznačují potřebnou konkrétností sdělených informací. V Krkonošském

muzeu ve Vrchlabí podstatně rozšířil a doplnil koupěmi a dary ornitologický sbírkový a knižní fond. Za příkladnou muzejní práci a úspěšné vedení vlastivědného krcužku udělilo Ministerstvo kultury ČSR E. Fléglovi již v r. 1954 na celostátním sjezdu Svazu čsl. muzeí v Bratislavě čestné uznání.

Význačným ornitologem krkonošské oblasti byl JAN STANĚK (1902-1969), lesník v polesí Rýchory. Svůj hluboký zájem o ornitologii a myslivost dokumentoval tím, že po léta z vlastní iniciativy předával výsledky svých pozorování a různé vzácné nálezy především Krkonošskému muzeu ve Vrchlabí. Znal se rovněž dobře s našim předním ornitologem Dr. J. Jirsíkem a i jemu předával svá pozorování a zoologický materiál. Dovedl jej kupříkladu v r. 1952 k prvému známému hnízdu čápa černého na Rýchorách a Dr. J. Jirsík převzal do své práce "Naši pěvci" celou řadu jeho údajů. Neodstatkem jeho mnohdy velmi zajímavých a významných sdělení je však skutečnost, že pro většinu svých vzácných nálezů neměl obvykle žádný doklad nebo svědky. Ve své publikaci "Dravci a sovy Krkonošského národního parku" z r. 1967 píše např. o hnízdění orla křiklavého, orla skalního a puštíka bělavého v Krkonoších, naskytá se však otázka, proč s těmito svými mimořádně vzácnými nálezy neseznámil naše přední ornitology, jako to učinil v případě nálezu hnízda čápa černého. Vždyť o hnízdě puštíka bělavého věděl plných deset let! Zřejmě z těchto důvodů nebyly jeho vzácné nálezy přejaty do připravované publikace Fauna ČSSR - Ptáci. Krkonošskému muzeu ve Vrchlabí přenechal kromě drobnějších nálezových zpráv i dvě souhrnná písemná sdělení (v r. 1954 a 1966), která ještě později v r. 1967 ústně doplnil. Při vzájemném porovnání všech poskytnutých materiálů však vycházejí najevo i některé nejasnosti a rozpory. Na základě těchto skutečností se domnívám, že Staněkovy údaje je vhodné publikovat v odborném tisku až po jejich doložení dalšími nálezy a jen v komplexu s nimi. V posledních letech svého života předložil Krkonošskému muzeu ve Vrchlabí konkrétní doklady o výskytu hýla rudého a lejska malého.

ANTONÍN KOLÁŘ (1907) je činný především v okolí svého bydliště ve Vrchlabí, kde od r. 1967, kdy se stal členem Čs. ornitologické společnosti, soustavnými odchvy přispěl k výraznému obchacení dosavadních znalostí o výskytu tamní avifauny. S jeho jménem jsou spojeny první odchvy slavíka tmavého, slavíka obecného, modráka obecného, konopky horské, králíčka ohnivého, pěnice vlašské a dalších druhů, pozornosti zasluhují rovněž početné serie jím okroužkovaných stehlíků obecných, čížků lesních, rákosníků zpěvných, pěvušek modrých a pěnic, shromáždil i řadu fenologických pozorování.

KAREL OUZKÝ (1917), zaměstnanec GÚNZ Trutnov, působí především ve Špindlerově Mlýně, ve Vrchlabí a v Klášterské Lhotě. Od r.1941 je členem Čs. ornitologické společnosti a aktivním kroužkovatelem, publikoval i několik kratších, zejména nálezových zpráv. Je zapojen do celostátních výzkumných akcí, po mnoho let se např. zúčastňuje sčítání vočních ptáků na svěřeném úseku Labe. V posledních letech se zvláště intenzivně věnuje kroužkování a výzkumu sýkor a lednáček říčních. Jeho syn Karel, zaměstnanec Správy KRMAP, který se na této činnosti podílí, vede též početný mládežnický ochránářský kroužek s ornitologickým zaměřením.

LADISLAV HLAVATÝ (1926), odborný učitel, působil od r.1948 v několika krkonošských obcích (Labská, Dolní Dvůr, Rudník, Javorník), později se přestěhoval ke Dvoru Královému nad Labem mimo oblast vlastních Krkonoš. Jeho ornitologická činnost spočívá především v kroužkování ptáků, zaznamenává též fenologická data a jiná pozorování. V letech 1948-1953 publikoval několik hodnotných příspěvků v odborném tisku. Jako první na naší straně Krkonos našel hnízdo lejska malého a v mnoha jím vyvěšených ptačích budkách okroužkoval m. j. velký počet lejsků černohlavých a rorýsů obecných. V širším krkonošském podhůří prokázal při hromadném kroužkování tuhýků obecných ve více případech hnízdění pěnic vlašských, s úspěchem odchytává ořešníky kropenaté, sovy a dravce.

FRANTIŠEK HOLUBEC byl jako propagátor zaměstnancem Krkonošského muzea ve Vrchlabí. Podílel se na práci ornitologické skupiny organizované E. Fléglem a v Přírodovědeckých zprávách z Krkonoš a v Horských pramenech publikoval několik drobných zpráv. Ornitologické sbírky Krkonošského muzea ve Vrchlabí jsou z velké části jeho dílem. I po odchodu do důchodu pokračuje ve své preparátorské činnosti a věnuje se i práci s mládeží.

JĀROSLAV ŠPAČEK, lesník ve Strážném a ve Špindlerově Mlýně se věnuje zejména ochraně ptactva. V místech svého působení vyvěsil stovky ptačích budek různých typů, pečuje o zimní příkrmování ptactva a činil pokusy i s příkrmováním tetřevů.

JAN GRŮZ (1933), zaměstnanec Krkonošských papíren v Hostiném, se v okolí svého bydliště v Prosečné věnuje již řadu let především shromažďování hnízdních a biometrických údajů ptáků hnízdicích v budkách, které ve velkém počtu sám vyrábí a rozvěsuje. Podle počtu odeslaných vyplněných hnízdních karet byl vyhodnocen jako nejlepší spolupracovník ornitologického oddělení Ústavu pro výzkum obratlovců v Erně. Zúčastňuje se také odchytových akcí v různých částech Krkonoš a veškerý získaný materiál pečlivě biometricky zpracovává.

Na vyvěšování ptačích budek i při jejich kontrolách se podílí další člen Čs. ornitologické společnosti z Prosečné, JOSEF ANSORGE (1919).

PETR FIŠER (1940), zaměstnanec Tesla Vrchlabí, je členem Čs. ornitologické společnosti od r. 1969. Zabývá se fotografováním ptáků a lesní zvěře a též vyvěšování ptačích budek a kroužkováním ptactva (dosud okroužkoval asi 1000 drobných ptáků a několik desítek dravých ptáků a sov).

Předmětem zájmové činnosti LADISLAVA JIRMANA z Vrchlabí je především fotografování zvířeny, včetně ptáků. Ačkoliv není členem Čs. ornitologické společnosti, předložil v okolí Vrchlabí konkrétní fotografické doklady hnízdění některých v Krkonoších méně obvyklých druhů - slípký zelenonohé, kachny divoké, sovy zelené, čejky chocholaté aj. Sledoval i hnízdní bionomii některých v Krkonoších hnízdících dravců.

FRANTIŠEK KLAMPFL z Vrchlabí je rovněž především fotografem. Ve Vrchlabí dokumentoval dokladovou fotografií hnízdění kulíka říčního a zhotovil rovněž zdařilé fotografie v Krkonoších hnízdících čápů černých.

Početná je rovněž skupina zoologů a ornitologů do Krkonoš dojíždějících a příležitostných hostů. I když někteří z nich sami ornitologické práce nepublikují, přesto se na zoologickém výzkumu aktivně podílejí a přenechávají ke zpracování své pozorování a poznatky.

Z nich RNDr. PAVEL PECINA, CSc. (1937), zoolog Krajského střediska Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje, jezdí pravidelně již více než 20 let na chatu do Horních Albeřic, kde během této doby důkladně prozkoumal okolí obce i z hlediska výskytu avifauny. Zpracoval seznam všech zde přítomných druhů ptáků a u mnohých z nich zaznamenal i cenné, zvláště ekologické poznatky. Zvláštní pozornosti zasluhují jeho pozorování datlíka tříprstého, mandelíka hajního a tuhyka sešého.

VÁCLAV TŮMA, dlouholetý člen Čs. ornitologické společnosti, prováděl v letech 1948-1973 odchyt ptáků v Horních Kásečkách a v hřebenových partiích Krkonoš u Luční boudy, Petrovky aj. Z několika set ptáků, které při nich kroužkoval, došlo též prvé zahraniční hlášení krkonošské lindusky luční.

Svá pozorování poskytl ke zpracování rovněž JOSEF KONOPKA z Turnova, JAROSLAV LORENC z Kladna, RNDr. MIROSLAV NEVRLÝ z Liberce a další ornitologové, kteří příležitostně zavítali do Krkonoš.

V r. 1948 s 1955 navštívil Krkonoše se skupinou posluchačů Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy i předseda Čs. ornitologické společnosti Doc. Dr. WALTER ČERNÝ (1906-1975) a zaznamenala cenné, dosud nepublikované údaje zejména o vertikálním rozšíření některých ptačích druhů.

Řadu zajímavých ornitologických pozorování zaznamenala skupina mladých německých ornitologů z NDR (ERNST, THOSS, KREISCHÉ a LAUTERBACH), kteří navštívili Krkonoše v r. 1972 a v VI. 1973.

Novým impulsem pro rozvoj ornitologického výzkumu v oblasti Krkonoš se stala mezinárodní akce Baltic, s kterou na území Krkonošského národního parku zahájil činnost Ing. HUBERT WEBER (1917), ředitel Biologické stanice Serrahn, vedoucí akce Baltic v NDR a státní ochrany přírody v kraji Neubrandenburg. Pod jeho vedením se v letech 1971-75 uskutečnila na území KRNAP řada výzkumných odchytových akcí, které vnesly do dosavadních ustálených metod ornitologického bádání nové formy komplexní teamové práce a zapojily Krkonoše do mezinárodního ornitologického dění.

Akce Baltic je dlouhodobý mezinárodní ornitologický výzkumný úkol, na kterém se podílí řada výzkumných pracovišť v Sovětském svazu, PLR a NDR a v jejím rámci bylo okroužkováno a biometricky zpracováno přes 1 milion ptáků. Její organizátoři si brzy povšimli výhodného geografického položení Krkonoš pro řešení otázek s tahem ptactva souvisejících a po dohodách se správami českého a polského Krkonošského národního parku přikročili v r. 1971 k výzkumu spojenému s odchytom ptactva do nárazových sítí po obou stranách čs.-polských hranic. Československo a Správa KRNAP se tak plně zapojily do uvedené ornitologické výzkumné akce, což bylo oficiálně potvrzeno i souhlasem ministerstva kultury ČSR. Za hlavní centrum výzkumných prací bylo zvoleno hřebenové sedlo u Vosecké boučky mezi Švinskými kameny a Tvarožníkem, exponované ve směru převládajícího ptačího tahu ze severovýchodu na jihozápad v n. m. v. asi 1300 m, kde se spolupráce německých, polských a českých ornitologů bylo dosud okroužkováno asi 5000 ptáků. Prochytávány jsou i hnízdní povlase, které jsou porovnávány s populacemi ptáků v jiných pohorích (zvláště v Jeseníkách) a v severnějších částech Evropy.

S Ing. Hubertem Weberem přijížděli do Krkonoš i jeho spolupracovníci z řad německých ornitologů - Dr. AXEL SIEFKE, ředitel kroužkovací centrály v NDR Vogelwarte Hiddensee, Dr. MAX DORNBUSCH, ředitel biologické stanice Steckby, SCHARENWEBER, PRILL, SCHULZ a další. Jedné z odchytových akcí byl přítomen i HANS BUB, pracovník

ornitologické stanice Helgoland v NSR. Z českých ornitologů doprovázel Ing. H. Webera především MIRC SLAV ZÁRUBA z Opavy, JIŘÍ PRAŠIL z Třebechovic, VLADIMÍR VÁVRA z Náchoda, MARTIN PTAČEK z Fardubic, OLGA PAVELKOVÁ z Trutnova, LIEUŠE MACHAČKOVÁ z Prahy a další.

V návaznosti na akci Baltic uskutečnila také vedoucí ornitologické sekce ze Stanice mladých přírodovědců v Praze JIŘINA HABR-NALOVÁ se svojí skupinou mladých, ale již zkušených ornitologů (MLÍKOVSKÝ, BUŘIČ, TONNER, SMRČEK, MALINA aj.) samostatné odchyty v Obřím dole a na Rýchorách. Podobně se do ornitologického dění v Krkonoších zapojila skupina mladých ornitologů z Krajského domu pionýrů a mládeže v Hradci Králové (HOLÝ, CHLUPAČ, ZAJÍČEK aj.) a podílela se na ochranném průzkumu dvou významných ornitologických lokalit (Labské přehradě a rákosiny ve Starých Bukách a v Pilníkově u Trutnova), které jsou navrhovány k vyhlášení na státní přírodní rezervace.

V VIII. 1975 uskutečnili členové Ornitologické sekce při Správě KRNAP zdařilý ochranný průzkum na další z lokalit, navrhovaných k vyhlášení za chráněné území (Klásterská Lhota - významné hnízdiště ledňáčků říčních), z kterého se některé záběry dostaly i na plátna našich kin.

Lze uvítat, že se k členství v současné Ornitologické sekci při Správě KRNAP přihlásili i významní, do Krkonoš dojíždějící ornitologové a pracovníci ochrany přírody (Ing. H. Weber, RNDr. P. P. cina, Vl. Vávra, V. Tůma a další), neboť se tím na úseku ornitologie vytváří předpoklady pro koordinovanou činnost v souladu s potřebami Správy KRNAP a s náročnými úkoly na ní kladenými.

RNDr. Petr M i l e s

NĚKTERÉ ZKUŠENOSTI S VYVĚŠOVÁNÍM A KONTROLAMI PTAČÍCH BUDEK

Od roku 1959 provádím v Prosečném vyvěšování budek pro ptáky hnízdící v dutinách. Jedná se převážně o budky pro sýkory s vletovými otvory 28 a 32 mm. V okolí obce Prosečné (okres Trutnov) jsem společně se členem Československé ornitologické společnosti s. Ansorgem vyvěsil na 300 těchto budek, v nichž kroužkují mláďata a sleduji průběh hnízdění.

Budky vyrábím z vyhnílych kmenů, dřevěných prken a pilinobetonové. U budek z pilinobetonu je zapotřebí prostor kolem vletového otvoru vytvořit pouze ze směsi písku a cementu a tím zamezit možnost rozšiřování vletových otvorů datlovitými ptáky a veverkami. U prkenných budek vletové otvory oplechovévám.

Budky jsme z počátku vyvěšovali tak, že jsme je za pomoci lišty na zadní stěně přibíjeli napevno ke stromu. Velikou nevýhodou tohoto způsobu byla nezbytnost používání dlouhého žebříku a rovněž při kontrolách hnízdění a při čištění budek po skončení hnízděního období byla manipulace s žebříkem spojena se značnou námahou.

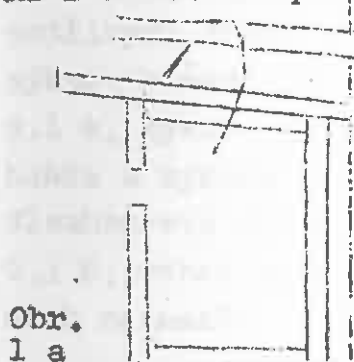
Začal jsem proto při vyvěšování budek používat zcela odlišného způsobu. Na budky jsem upevňoval ze dvou stran drátěný oblouk a pak je zavěšoval na pahýly větví, které jsem odřízl nebo ulomil. Tento způsob nejenže zrychlil celou dosavadní práci, ale navíc mi usnadnil kontroly, které jsem potom mohl provádět častěji a s menším nárokem na čas.

Příprava před vyvěšením spočívá v provrtání protilehlých stěn budky slabším vrtákem. Vzniklými otvory provléknu drát a vytvořím tak drátěný oblouk, za který potom budku zavěsím. Drát je třeba zakončit tak, aby se nemohl ze stěny vyvléknout a poranit ptačí obyvatele budky. Otvory pro drát je zapotřebí

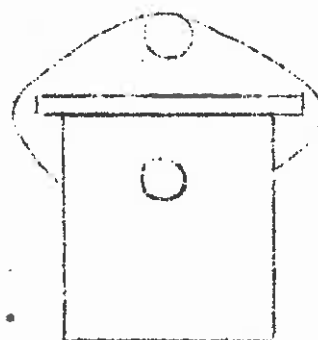

vyvrtat v horní třetině budky, čímž zamezíme jejímu převážení nebo poškození, případně i zničení snůšky. Používám drátu o síle 1 - 6 mm, který má na povrchu izolaci zabraňující jeho korozi.

Hotové budky rozvěšují při okrajích lesa, remízků, případně podél potoků na stromy ve výši 4 - 6 m. V této výšce jsou již lépe chráněny před poškozením neodpovědným člověkem. Vyvěšování provádím následujícím způsobem. Vyhlédnu si vhodný strom, na něm seříznu příhodnou větev tak, aby se vytvořil pahýl dlouhý 30 až 50 cm a čtyřmetrovou tyčí budku zvednu a zavěsím (obr. 1a, 1b). Seříznutí větve provedu malou pílkou, kterou ke konci tyče připevním drátem nebo přisroubuji (obr. 2). K zavěšení budky na strom

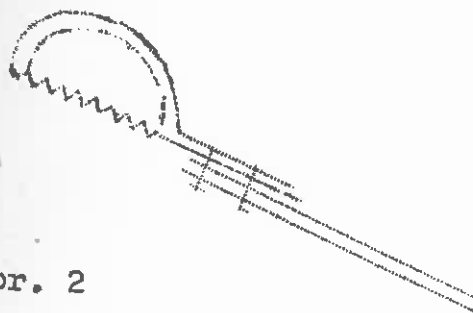

Obr. 1 a

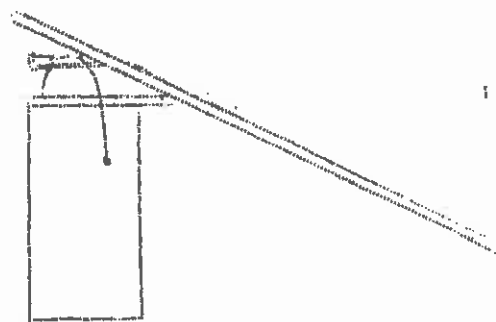

Obr. 1 b

mám na tyči připevněn háček. Snímání budky se stromu provedím obdobným způsobem. Háčkem zachytím drátěný oblouk, tyčí budku nadzvednu a vysunu z větve a opatrně skláním k zemi. Provedu kontrolu obsahu budky a opět opatrně zavěsím (obr. 3). Tyto práce se možná zdají dosti náročné, ve skutečnosti jsou však úplně jednoduché a zvládne je každý. Zavěšená budka se sice někdy při větru pchybuje do stran, to však ptákům při hnízdění nevádí a mláďata bývají úspěšně vyváděna.

Obr. 2

Obr. 3

Kontroly budek jsem prováděl v době hnízdění v týdenních až desetidenních intervalech a získával tak údaje z hnízdění biologie jejich obyvatel. Po vyhnízdění ptáků je vhodné budky zkontrolovat a provést jejich vyčistění, případně opravy, natření apod.

O budkách je nutné vést evidenci. Provádím ji způsobem, že jednotlivé budky označuji velkými číslicemi na jejich stěnách, případně na ni zavěsím plíšek s vyraženým číslem. Budky je třeba rozmístit tak, aby jejich kontrola mohla být provedena rychle a bez zbytečného chození.

Závěrem uvádím výsledky procentického obsazení budek jednotlivými druhy ptáků, které jsem získal při kontrolách hnízdění: sýkora koňadra 53,2 %, spaček obecný 15,0 %, sýkora uhelníček 9,1 %, sýkora modřinka 6,5 %, sýkora parukářka 6,5 %, sýkora babka a sýkora lužní celkem 5,9 %, brhlík lesní 1,7 %, soupálek dlouhoprstý 0,6 %, kratihlav obecný 0,6 %, lejsek černohlavý 0,3 %, rehek zahradní 0,3 %. Pro výpočet jsem použil 338 hnízděních záznamů.

Jan Grůz
Prosečné

ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Čáp černý (Ciconia nigra)

26. 5. 1975 jsme pod Pivovarskou boudou zaznamenali přelet čápa černého. Lokalita se nachází ve střední části Krkonoš, jižně od Špindlerova Mlýna, kde dosud černí čápi v době hnízdění nebyli spatřeni. Přibližně tamtéž (v prostoru Michlova mlýna) jsme viděli 2 čápy černé také 30.V. 75 a zaměstnanci LZ Vrchlabí nám z téže lokality poslali zprávu o výskytu dokonce tří exemplářů. Tato pozorování nasvědčují skutečnosti, že v uvedené lokalitě vzniklo patrně nové hnízdiště těchto vzácných ptáků.

S radostí lze konstatovat, že se čáp černý udržel i ve východní části Krkonoš, kde jsme 8.VI. 75 okroužkovali v hnízdě jejich 3 mláďata (z ochrannářských důvodů přesné místo hnízdění neuvádíme).

Kachna divoká (Anas platyrhynchos)

I v letošním roce vyhnízdil 1 pár na Labské přehradě, 5.VII. 1975 jsme pozorovali staré ptáky s osmi mláďaty.

Jiříčka obecná (Delichon urbica)

31.VII. 1975 jsme pozorovali hnízdění tří párů na objektu Špindlerovy boudy (1200 m n.m.), kde v předcházejících letech nehnízdily.

Karel O u z k ý st. a ml.

Pozorování v době tahu:

- 10. VIII. 1975, Petrovka, holub hřivnáč (*Columba palumbus*), přelet asi 70 exemplářů jz. směrem
- 24. VIII. 75, Hromovka a Labská přehrada, vrána obecná šedá (*Corvus corone cornix*), přelet 180 - 200 ex.
- 30. VIII. 75, Violík, moták pilich (*Circus cyaneus*), přelet jednoho exempláře
- 7. IX. 75, Na rovince, drozd kvíčala (*Turdus pilaris*), přeletující hejna 50 - 250 ex.
- 20. X. 75, Labská přehrada, volavka popelavá (*Ardea cinerea*), přítomny 2 ex.
- 3. XI. 75, Špindlerův Mlýn, brkoslav severní (*Bombycilla garrulus*), na jeřabinách asi 120 ex.
- 6. XI. 75, horní jez Labské přehrady, husa velká (*Anser anser*), 18 exemplářů usedlo na vodní hladinu, 7. XI. 75 přítomny také ještě 2 exempláře.

Karel O u z k ý st. a ml.

Dřemlík tundrový (*Falco columbarius*)

30. VI. 1975 jsem v Prosečné, okres Trutnov, pozoroval lovicí samici dřemlíka tundrového. Pták přiletěl nízkým letem od severu nad Mezilabský potok a počal intenzivně lovit. Po chvíli vyletěl nad pole, kde na něj začaly dorážet vlaštovky a později odlétl směrem ke Klášterské Lhotě. Po celou dobu jsem jej pozoroval dalekohledem, nejbliže se mi přiblížil na vzdálenost 10 m.

Ačkoliv je dřemlík tundrový vzácný severský druh, jehož hnízdění u nás a v celé střední Evropě nebylo dosud prokázáno, lze se vzhledem k době a okolnostem pozorování domnívat, že se jednalo o hnízdícího ptáka.

Jan G r á z
Prosečné

Dřemlík tundrový /Falco columbarius/

2.-3.VIII.1975 pozorovali účastníci akce Baltic U.Schulz a V.Tůma u Vosecké boudy drobného lovičího dravce, ve kterém rozpoznali dřemlíka tundrového. Pták zaútočil i na volavé ptáky v klíčkách a zardousil v nich čížka lesního. Při útoku uvízl v ornitologické odchyťové síti, v poslední chvíli se mu však z ní podařilo uniknout. Německý ornitolog U.Schulz, který byl této příhody svědkem a bezpečně v dravci rozpoznal dřemlíka tundrového, byl tak velmi blízko možnosti dřemlíka polapit, okroužkovat a zhotovit fotografický doklad.

Husa indická /Anser indicus/ v Krkonoších

12.IX.1975 upozornili zaměstnanci vrchlabského letiště na přítomnost nezvykle vybarvené a nápadně krotké husy, která zalétávala v ranních hodinách z blízkého rybníka až k letištní budově. Spolu se zaměstnancem Správy KRNAP s. Z.Pavelkou jsem se na místo ihned vypravil a skutečně jsme měli možnost neobvyklého ptáka ze vzdálenosti necelých 10 m dobře pozorovat. Jeho nápadně světlé zabarvení a tmavé pruhy přes hlavu a krk umožnily i bezpečné určení - byla to husa /berneška/ indická, pták vysoko položených jezernatých oblastí centrální Asie. Ještě tentýž den jsem ji v pozdních odpoledních hodinách spatřil s členem Čs. ornitologické společnosti J.Grúzem na blízkém rybníku v Dolním Lánově. Ani zde se však dlouho nezdržela a rychlým obratným letem se vzdálila směrem ke Dvoru Králové.

Lze jen stěží předpokládat, že by tento vzácný pták k nám zalétl až ze své domoviny, dotazem jsme však zjistili, že ze ZOO ve Dvoře Králové neulétla a v širokém okolí jí nikdo nechová. Je o ní známo, že jsou činěny pokusy o její aklimatizaci ve Švédsku a v poslední době byla spatřena i na německé straně Krušných hor.

RNDr. Petr M i l e s

DOSAVADNÍ BILANCE ČINNOSTI ORNITOLOGICKÉ SEKCE

Prvá, ustavující členská schůze se konala 23.I.1975 za účasti třiceti osob, druhá 6.IV.75 za přítomnosti čtyřiceti členů a hostů. Byly při nich předneseny přednášky s diapositivy /RNDr. P. Miles, Zd.Klůz, J.Grůz/, předvedeny ukázky ptačích budek, promítnut barevný film Rytmus bažin, přehrány magnetofonové záznamy ptačích hlasů, demonstrovány zajímavé exponáty z ornitologických sbírek Krkonošského muzea, atd. Na dvou členských exkurzích do západních Krkonoš a Rýchor bylo přítomno 20 účastníků. Kromě individuální a skupinové činnosti se většina členů sekce z Vrchlabska zúčastnila ochránářského průzkumu /který byl též nafilmován a promítnut v týdenících našich kin/, 10 členů se podílelo na mezinárodních ornitologických akcích Baltic na Rýchorách a u Vosecké boudy. Odchovem mláďat byli získáni chovní vodní ptáci /kachna divoká, husa velká, polák velký, lyska černá/ do vrchlabského zámeckého rybníka. Byl ustaven tříčlenný /později pětičlenný/ výbor sekce, který uskutečnil /často za přítomnosti dalších přizvaných členů/ 6 pracovních porad, ze kterých byly zhotoveny podrobné zápisy. Úspěšně se rozvíjela činnost s mládeží. Od ustavující schůzky požádalo o přijetí do sekce dalších 8 zájemců, mezi nimi i ornitologové mimokrkonošští a zahraniční. Členové sekce navrhli uspořádání zoologické výstavy v hale vrchlabského zámku, na jejíž instalaci se podíleli stovkami brigádnických hodin. Dohodli se na vydávání svého zpravodaje, kterému dali latinský název význačného krkonošského ptáka pěvušky podhorní - P e u n e l l a.

PLÁN ČINNOSTI V R. 1976

Důraz bude kladen na terénní činnost, při které bude usilováno zejména o plnění následujících úkolů :

1. Podílet se na mezinárodně organizovaném sčítání vodního ptactva na řekách /Jizera, Labe/ i rybnících /vrchlabské rybníky, Dolce u Trutnova/.

2. Úspěšně dokončit mapování hnízdního rozšíření ptactva, přičemž věnovat pozornost dosud méně probádaným částem okresů.

3. Podílet se na mezinárodních odchyťových akcích Baltic a věnovat při nich větší pozornost i vizuelnímu pozorování protahujících ptáků. Usilovat o vybudování pozorovacího posedu v hřebenovém sedle u Vosecké boudy.

4. Zvýšit počet společných ochranářských průzkumů význačných a ohrožených lokalit, především na území Krkonošského národního parku.

5. Účinně se napojit na úkoly, řešené Správou KRNAP na úseku výzkumu a ochrany avifauny a při kulturně výchovné činnosti, zejména při práci s mládeží.

6. Realizovat exkurzi do NDR /Biologická stanice Serrahn a mořské pobřeží/, případně i na jiná ornitologicky zajímavá území.

ADRESÁŘ ČLENŮ ORNITOLOGICKÉ SEKCE

ANSORGE Josef, 543 73 Prosečné 124

BAREŠ Jaroslav, 543 51 Špindlerův Mlýn, Sv. Petr, dětská
ozdravovna

BACHTÍK Jaroslav, 543 61 Kunčice n.L., Klášterská Lhota

ČIHÁK Jan, 511 01 Turnov, Sobotecká 699

DAVÍDEK Dušan, 543 01 Vrchlabí, Bělopotocká 780

FARSKÝ Rudolf, 513 01 Semily 287

FISER Petr, 543 01 Vrchlabí, Polní 672 - člen výboru
sekce

GRŮZ Jan, 543 73 Prosečné 31 - člen výboru

HOLÝ Sylvestr, 542 26 Horní Maršov 110

JANATOVÁ Milada, 500 00 Hradec Králové, Východočeské
muzeum, přírodověd. odd., Husova ul.

JASSO Vladimír, 513 01 Semily, Proseč u Semil

JIRMAN Ladislav, 543 11 Vrchlabí, Chelčického 898

JAROLÍN Dušan, 543 71 Hostinné, Komenského 674

KRAPKA JAROSLAV, 513 01 Semily I, Nouzov 145

KLAMPFL František, 543 11 Vrchlabí, Tyršova 938

KOLÁŘ Antonín, 543 01 Vrchlabí, Smetanova 698

KYNČL Zdeněk, 543 01 Vrchlabí, Vápenická 733

LIBNAR Adolf, 543 01 Vrchlabí I, Leninova 186

LAMPERT Horst, 543 71 Hostinné, Podháj 465

MÁČEK Vladislav, 512 43 Jablonec n.J., Hradsko 15

MÁKA Josef, 512 71 Nová Ves nad Popelkou, okres Semily

MIKULEC Ladislav, 543 61 Kunčice n.L., Klášterská Lhota 32

MILES Petr, RNDr., 543 11 Vrchlabí, Správa KRMAP -
člen výboru
MAŠEK Jiří, 543 61 Kunčice n.L., Klášterská Lhota 45
NEMEC Miroslav, 543 01 Vrchlabí 851
MEJSNAR Otto, 543 01 Vrchlabí I, š.p. 911
NOSEK Josef, 513 01 Semily I, Olbrachtova 665
NOVOTNÝ Bohumír, 513 01 Jilemnice 335
NOVÁK Tomáš, 543 61 Kunčice n.L., Klášterská Lhota 45
RYSULA Ladislav, 543 61 Kunčice n.L., Klášterská Lhota
č. 65
PECINA Pavel, RNDr., CSc., 130 00 Praha 3, Řipská 5
OUZKÝ Karel st., 513 01 Vrchlabí, Krkonošská 230 -
člen výboru
OUZKÝ Karel ml., 513 01 Vrchlabí, Krkonošská 230 -
člen výboru
VRAŠTILOVÁ Pěva, MUDr., 507 03 Vysoké Veselí, Máněstí
míru 6
REITMAJER Karel, 541 01 Trutnov, Gorkého 264
TŮMA Václav, 250 82 Úvaly u Prahy, Klostermannova 1137
VÁVRA Vladimír, 547 00 Náchod, Borská 1413
WEBER Hubert, Ing., Biologische Station Serrahn, 2081
Serrahn, Post Thurrow, Krs. Neustrelitz, DDR
ZAJÍČEK Ladislav, 542 23 Mladé Buky 285

Redaktor : RNDr. Petr Miles

Redakční rada : Petr Fišer, Jan Grůz, RNDr. Petr Miles

Vydává Správa Krkonošského národního parku ve Vrchlabí
jako účelový tisk

Povoleno ONV Trutnov - odbor kultury 12.XI.1975

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Second block of faint, illegible text, also appearing to be bleed-through.